

Hodnotiaca správa

inauguračnej komisie na menovanie doc. RNDr. Zity Izakovičovej, PhD., za profesora v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Ochrana a využívanie krajiny na FPV UKF v Nitre

Vedecká rada Fakulty prírodných vied UKF v Nitre dňa 12.3.2021 prerokovala žiadosť doc. RNDr. Zity Izakovičovej, PhD., pracovníčky Ústavu krajinnej ekológie SAV v Bratislave o začatie inauguračného konania v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Ochrana a využívanie krajiny.

VR FPV UKF v Nitre uznesením č. 1/9/2021 schválila inauguračnú komisiu, oponentov a tému inauguračnej prednášky. Inauguračná komisia a oponenti pracovali v zložení:

Inauguračná komisia:

predseda:

prof. RNDr. Juraj Hreško, PhD. Fakulta prírodných vied, Univerzita Konštantína
Filozofa v Nitre

členovia:

prof. RNDr. Jaromír Kolečka, CSc. Pedagogická fakulta, Masarykova univerzita v Brne

prof. Ing. Marián Schwarz, CSc. Fakulta ekológie a environmentalistiky, Technická
univerzita vo Zvolene

prof. Ing. Dušan Igaz, PhD. Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, Slovenská
poľnohospodárska univerzita v Nitre

Oponenti:

prof. RNDr. Mária Kozová, CSc. Katolícka univerzita v Ružomberku

prof. RNDr. Ján Oľahel, CSc. Fakulta humanitných a prírodných vied, Prešovská
univerzita v Prešove

prof. Ing. Alexander Fehér, PhD. Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja,
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Tému inauguračnej prednášky:

1. Integrovaný manažment krajiny – základný nástroj trvalo udržateľného rozvoja

Oznam o konaní inauguračnej prednášky bol uverejnený dňa 5. 6. 2021 v denníku SME a na webovom sídle UKF v Nitre.

Pri vypracovaní hodnotiacej správy mala inauguračná komisia k dispozícii nasledovné materiály:

1. Profesionálny životopis
2. Osvedčené kópie dokladov o vysokoškolskom vzdelaní druhého a tretieho stupňa, osvedčená kópia dekrétu, ktorým bol udelený titul docent

3. Doklad o pedagogickej praxi na vysokej škole (UKF v Nitre)
4. Potvrdenie o zavedení predmetu študijného programu bakalárskeho, magisterského alebo doktorandského štúdia za ostatných desať rokov; potvrdenie o vypracovaní projektu programu bakalárskeho, magisterského alebo doktorandského štúdia
5. Prehľad o pedagogickej činnosti a dosiahnutých výsledkoch na vysokej škole
6. Prehľad nových výsledkov vo vzdelávaní alebo vo vede, resp. umení
7. Zoznam pôvodných publikovaných vedeckých prác, odborných prác, učebníc, učebných textov
8. Prehľad publikácií zaradených do kategórie A podľa požiadaviek akreditačnej komisie
9. Prehľad riešených výskumných úloh, realizovaných technických projektov, patentov a autorských osvedčení, vynálezov a technických diel
10. Prehľad preukázateľných citácií (v databázach ISI WOK, Scopus a mimo databáz) a ohlasov na vedecké práce
11. Prehľad prednášok a prednáškových pobytov doma a v zahraničí
12. Plnenie kritérií pre vymenúvanie profesora na FPV UKF v Nitre

Inauguračná komisia konštatuje, že jej neboli doručené žiadne negatívne pripomienky alebo stanoviská, ktoré by bránili inauguračnému konaniu.

Na základe predložených materiálov, oponentských posudkov, odborného posúdenia inauguračnej prednášky, vedeckej rozpravy k pedagogickej a vedeckovýskumnej činnosti uchádzačky, inauguračná komisia predkladá toto hodnotenie:

Základné životopisné údaje

Doc. RNDr. Zita Izakovičová PhD., sa narodila v roku 1959 v Trnave. Vysokoškolské štúdium v odbore geografia a matematika absolvovala na UK v Bratislave v roku 1984. Titul RNDr. získala v roku 1985. V roku 2004 úspešne obhájila titul PhD. vo vednom odbore: 15-21-9 Ekológia, na Lesníckej Fakulte TU Zvolen. V roku 2006 získala klasifikačný stupeň, IIa na Ústave krajinej ekológie SAV v Bratislave. Za docentku sa habilitovala v roku 2016 v študijnom odbore 4.3.1 Ochrana a využívanie krajiny. Od roku 2012 pôsobí vo funkcii riaditeľky ÚKE SAV.

Hodnotenie pedagogickej činnosti

Doc. RNDr. Zita Izakovičová, PhD., sa pedagogickej činnosti začala venovať po roku 1990, keď sa zahájilo zavádzanie environmentálnej výchovy na viacerých vysokých školách. Zapojila sa do pedagogického procesu na PrF UK v Bratislave na katedre Krajinej ekológie a na UKF v Nitre na Katedre ekológie a environmentalistiky, kde prispela k zavádzaniu nových predmetov: Humánna ekológia, Socioekonomické zložky krajiny, Krajinnoeologické plánovanie (UK Bratislava), Socioekonomické javy, Stresové faktory a Trvalo udržateľný rozvoj (FPV UKF Nitra). Od roku 1990 spolupracuje s Katedrou vodného hospodárstva a krajiny STU v Bratislave, kde stála pri zrode zavádzania predmetu Krajinná ekológia. Okrem toho realizovala viacero individuálnych pozvaných prednášok na SPU v Nitre a na Mendelovej Univerzite v Lednici. Bola školiteľkou 17 bakalárskych, diplomových a rigorózných prác a 12 doktorandských prác. Pod jej vedením už úspešne skončili štúdium 7 doktorandi. Jej odbornosť potvrdzuje aktívna práca vo vedeckých radách fakúlt a vysokých škôl: SPU, FPV UKF, FEE TU Zvolen a v Správnej rade SPU. Je členkou odborových komisií študijných programov doktorandského štúdia: 6.1.11 krajinnárstvo, 4.3.1 ochrana a využívanie krajiny a odborným garantom PhD. štúdia SAV: Poľnohospodárstvo a Krajinnárstvo. Na podporu a zabezpečenie edukačného procesu publikovala 11 vysokoškolských učebníc a učebných textov.

Hodnotenie vedeckovýskumnej činnosti

Doc. RNDr. Zita Izakovičová PhD. sa v doterajších výskumoch ťažiskovo venovala výskumu krajiny, najmä výskumu socioekonomickej štruktúry krajiny a hodnoteniu environmentálnych problémov vyplývajúcich zo stretov záujmov. Podieľala sa na rozpracovaní konceptu krajiny ako geosystému, kde bol aplikovaný integrovaný prístup ku krajine. Na báze integrovaného prístupu boli spracované aj metodiky hodnotenia ekosystémových služieb (zodpovedný riešiteľ za hodnotenie kultúrnych ekosystémových služieb), územného systému ekologickej stability (zodpovedný riešiteľ) a metodika krajinnoekologického plánu (spoluriešiteľ), ktoré predstavujú základné krajinnoekologické podklady pre priestorové plánovacie procesy. Uvedené metodiky sú legislatívne zakotvené a predstavujú základné krajinnoekologické podklady pre priestorové plánovacie procesy – územné plány a projekty pozemkových úprav. Výsledky jej výskumu boli aplikované aj v reálnej praxi, pri spracovaní strategických dokumentov, či už na národnej alebo regionálnej a lokálnej úrovni – ÚPD, PHSR, Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja, Program rozvoja vidieka, Integrovaný regionálny operačný program, Stratégia rozvoja poľnohospodárstva, a pod.

Za najvýznamnejšie projekty v oblasti aplikovaného výskumu možno považovať projekt: *Realizácia modelových prvkov územného systému ekologickej stability v intenzívne poľnohospodársky využívanej krajine* a tvorbu Prírodného environmentálneho laboratória v obci Suchá nad Parnou. Významné sú aj jej medzinárodné aktivity, najmä participácia na riešení projektov 5., 6. a 7. rámcového programu EU a programu HORIZON 2020 (6 projektov rámcového programu EÚ, 1 HORIZON 2020). Ťažisko výskumu v rámci týchto projektov bolo sústredené na rozpracovanie metód trvalo udržateľného využívania krajiny a jej zdrojov. Výsledkom tohto výskumu boli viaceré reprezentatívne publikácie porovnávajúce zmeny krajiny, jej zdrojov a hodnotiace hybné sily a následky týchto zmien v jednotlivých krajinách Európy. V rokoch 2003 - 2006 reprezentovala Slovensko v NATO, vo výbore pre životné prostredie. Bola tiež reprezentantom Slovenskej republiky vo výbore 7. rámcového programu – panel: „Environment including climate changes“ a v programe HORIZON 2020. V súčasnosti pôsobí ako koordinátor pre dlhodobý socioekologický výskum (LTSER) poľnohospodárskej krajiny, člen Európskej ekologickej federácie a člen VR International Institute for Applied Systems Analysis. Taktiež je členom viacerých národných spoločností. V rokoch 2008 až 2019 pôsobila ako predsedníčka SEKOS.

O jej vedeckej aktivite svedčí bohatá publikačná činnosť a ohlasy na jej práce. Doteraz publikovala 42 prác evidovaných v databáze WOS, na ktoré bolo zaznamenaných celkovo 615 citácií evidovaných v databáze WOS. HI dosahuje hodnotu 12.

Medzi najvýznamnejšie výsledky, ktoré významnou mierou podporujú rozvoj odboru patria:

- Spracovanie koncepcie socioekonomickej štruktúry krajiny pre potreby krajinnoekologického plánovania. Bola spoluautorkou koncepcie Krajina ako geosystém
- Spracovanie koncepcie výchovy k trvalo udržateľnému rozvoju krajiny. Bola tiež hlavnou autorkou náučného videa „*Krajina a jej trvalo udržateľný rozvoj*“
- Spracovanie metodiky územných systémov ekologickej stability – hlavný riešiteľ
- Spracovanie metodiky krajinnoekologického plánu pre potreby územného plánovania – spoluriešiteľ

- Spracovanie metodiky pre tvorbu Agendy 21 na regionálnej a lokálnej úrovni a ich aplikácia v reálnej praxi – Regionálna Agenda 21 Stredné Pohronie, Lokálna Agenda 21 obce Zvončín, Suchá nad Parnou, Križovany nad Dudváhom
- V spoluautorstve rozpracovala koncepciu reprezentatívnych geoeosystémov a bola spoluautorkou Atlasu REPGES SR, ktorý vyšiel v troch jazykových mutáciách – slovenská, anglická a maďarská
- Bola autorkou viacerých máp v Atlase krajiny SR – strety záujmov v krajine, územný systém stresových faktorov, zaťaženie územia Slovenska, potenciál pre rozvoj poľnohospodárstva, potenciál pre rozvoj urbanizácie a pod.
- Výraznou mierou sa podieľala na implementácii Európskeho Dohovoru o krajine v SR – spracovala typizáciu krajiny Slovenska a následne sa podieľala na identifikácii a hodnotení biokultúrnych typov krajiny Slovenska
- Spracovala metodiku hodnotenia kultúrnych ekosystémových služieb v podmienkach SR, ktorá bola prezentovaná v rámci Katalógu hodnotenia ekosystémových služieb SR
- Vypracovala metódy participatívnych prístupov zapojenia sa jednotlivých skupín zainteresovaných do rozhodovacích a plánovacích procesov.

Na základe uvedeného hodnotenia je evidentný prínos docentky v rozvoji odboru a zároveň môžeme potvrdiť, že bude akceptovanou osobnosťou v oblasti výskumu a výučby v odbore Ochrana a využívanie krajiny.

Vyhodnotenie inauguračnej prednášky a vedeckej rozpravy

Inauguračná prednáška na tému Integrovaný manažment krajiny – základný nástroj trvalo udržateľného rozvoja sa uskutočnila dňa 24. júna 2021 o 9.00 hod. v Sieni Konštantína Filozofa UKF v Nitre pred členmi Vedeckej rady FPV UKF v Nitre, inauguračnou komisiou, oponentmi, študentmi a ďalšími hosťami.

Doc. RNDr. Zita Izakovičová, PhD., sa vo svojej prednáške zamerala na predstavenie konceptu integrovaného manažmentu krajiny ako základného nástroja trvalo udržateľného rozvoja. Prednáška sa sústredila na predstavenie teoreticko-metodických východísk konceptu trvalo udržateľného rozvoja a na predstavenie integrovaného manažmentu krajiny ako základného nástroja na presadenie konceptu trvalo udržateľného rozvoja v reálnej praxi. Koncept integrovaného manažmentu predstavuje najvhodnejší rámec manažmentu prírodných zdrojov umožňujúci dosiahnutie viacerých environmentálnych cieľov obsiahnutých v Agende 2030, ako je napr. znižovanie degradácie krajiny a jej zdrojov, ochrana ekosystémov a zachovanie biodiverzity, efektívne využívanie ekosystémových služieb znižovanie efektov urýchľujúcich klimatickú zmenu a pod.

Integrovaný manažment krajiny sa považuje za inovatívny prístup, ktorého cieľom je prevencia vzniku nových environmentálnych problémov, ako i eliminácia súčasných environmentálnych problémov. V rámci prednášky boli predstavené:

- teoreticko-metodické východiská integrovaného manažmentu krajiny, ktorý je postavený na geoeosystémovom prístupe ku krajine. Vychádza z pojmu krajina ako geosystém. *Krajinu chápe ako komplexný systém priestoru, polohy, georeliéfu a všetkých ostatných vzájomne funkčne prepojených hmotných prvkov (prirodzených aj človekom pretvorených a vytvorených) a z ich väzieb vyplývajúcich socioekonomických javov v krajine.*

- legislatívne nástroje integrovaného manažmentu. Princípy integrovaného manažmentu územia sú zakotvené vo viacerých legislatívnych predpisoch, ako je smernica IPPC, NATURA 2000, smernica INSPIRE. Alpský dohovor, Karpatský dohovor, Dunajská a Baltská stratégia Európsky dohovor o krajine a pod. Autorka sa sústredila na zhodnotenie implementácie najvýznamnejších nástrojov IMK v podmienkach SR.
- Nástroje integrovaného priestorového plánovania, ktoré tvoria základ pre zabezpečenie trvalo udržateľného využívania krajiny. Táto časť sa sústredila predovšetkým na priblíženie metodiky krajinnoekologického plánu ako záväzného legislatívneho predpisu pre územné plánovanie a metodiky územného systému ekologickej stability ako záväzného legislatívneho predpisu pre projekty pozemkových úprav. Taktiež predstavila integrované aspekty hodnotenia ekosystémových služieb.

Prezentácia vyústila do formulácie odporúčaní nielen pre vedu, ale aj pre prax, ktoré je nevyhnutné aplikovať z hľadiska úspešnej implementácie princípov a kritérií trvalo udržateľného rozvoja v reálnej praxi.

Na základe uvedeného hodnotenia je evidentný prínos docentky v rozvoji odboru a zároveň môžeme potvrdiť, že bude akceptovanou osobnosťou v oblasti výskumu a výučby v odbore Ochrana a využívanie krajiny.

Po inauguračnej prednáške uviedli oponenti posudky. Doc. RNDr. Zita Izakovičová PhD., zodpovedala vecne a kvalifikovane na otázky oponentov, členov komisie, členov VR FPV i ďalších diskutujúcich v rozprave a preukázala vynikajúce vedomosti a erudíciu v odbore Ochrana a využívanie krajiny.

Všetci oponenti sa zhodli, že na základe predložených podkladov je možné zodpovedne konštatovať, že Doc. RNDr. Zita Izakovičová, PhD., prekračuje plnenie kritérií v pedagogickej oblasti, vo vedení postupových prác študentov, vo vedení doktorandov, publikačnej činnosti a citačných ohlasov na publikácie. Tieto ukazovatele jasne hovoria o odbornej a pedagogickej erudícii.

Oponenti zhodne odporučili VR FPV UKF v Nitre schváliť návrh na vymenovanie Doc. RNDr. Zity Izakovičovej, PhD., za profesora v odbore Ochrana a využívanie krajiny.

Celkové zhodnotenie a návrh inauguračnej komisie

Inauguračná komisia v zmysle §5 ods.11 Vyhlášky MŠVVaŠ č. 246/2019 Z.Z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor na svojom zasadnutí dňa 24. 6. 2021 za účasti oponentov vyhodnotila a posúdila:

1. plnenie podmienok podľa § 76 ods. 5 a 7 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
2. predložené doklady,
3. plnenie kritérií pre inauguračné konanie na FPV UKF v Nitre,
4. odbornú a obsahovú úroveň inauguračného spisu,
5. oponentské posudky vrátane záverečných stanovísk oponentov,
6. odbornú úroveň prednesenej inauguračnej prednášky,
7. úroveň pedagogickej a vedeckovýskumnej činnosti uchádzačky.

Na základe komplexného zhodnotenia pedagogickej, odbornej a vedeckovýskumnej činnosti Doc. RNDr. Zity Izakovičovej PhD. a oponentských posudkov, inauguračná komisia v zhode

s oponentmi konštatuje, že menovaná nielen spĺňa, ale aj prekračuje kritériá stanovené VR FPV UKF v Nitre na vymenovanie za profesora v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Ochrana a využívanie krajiny. Menovaná predstavuje v slovenskej a zahraničnej vedeckej komunite uznávanú osobnosť s veľkým vedeckým potenciálom, vysokým morálnym kreditom a skúseného pedagóga s didaktickými schopnosťami a pozitívnym prístupom k študentom.

Inauguračná komisia zároveň predkladá predsedovi Vedeckej rady Fakulty prírodných vied UKF v Nitre, prof. RNDr. Františkovi Petrovičovi, PhD., návrh s odporúčaním schváliť návrh na vymenovanie doc. RNDr. Zity Izakovičovej, PhD., za profesora v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Ochrana a využívanie krajiny.

Inauguračná komisia :

prof. RNDr. Juraj Hreško, PhD.

prof. RNDr. Jaromír Kolečka, CSc.

prof. Ing. Marián Schwarz, CSc.

prof. Ing. Dušan Igaz, PhD.

V Nitre, dňa 24. 6. 2021